

Straks gaan in Peking de 26ste moderne Olympische Spelen van start. De Belgische delegatie, ditmaal ook met een voetbal- en een hockeyploeg, is wellicht de grootste in jaren. Echte topprestaties zijn echter meestal weinigen gegeven. Alvast in de atletiek is één van 's lands recentste helden Fons Brydenbach. Hij werd vierde op de vierhonderd meter sprint in Montréal in 1976 en vijfde in Moskou in 1980.

Jozefien Van Huffel

'Ik deed het voor de eeuwige roem'

FONS BRYDENBACH

ZESENTWINTIG jaar is Fons Brydenbach nu in dienst bij Janssen Pharmaceutica. Tijdens ons bezoek in Beerse zorgt een brandoefening voor heel wat persaandacht, maar ik word ontvangen door de directeur communicatie. „Aanvankelijk werkte ik een gezondheidsprogramma voor het personeel uit. Dokter Paul zei echter altijd: 'Goede mensen heb ik nodig, en die vinden zo wel hun weg in het bedrijf.' Zo belandde ik op deze stoel.”

– Dichter Philip Hoorne, die u na 1980 niet meer terugzag, schrijft: „Hij blijft de ranke, blonde Belg die in een smetteloze witte outfit flirtte met olympisch eremetaal.” Waarom zagen we u nooit terug?

De sport zelf verliet ik met pijn in het hart. Ik was 28, had een gezin en geen baan, en kampte met een achillespeesblessure die slechts zou overgaan, als ik stopte. Bovendien wist ik dat ik over mijn hoogtepunt heen was, en ik was niet het type dat deelnemen belangrijker vindt dan winnen. Ik speelde mee om eeuwige roem te veroveren.

Van de Vlaamse Atletiekliga nam ik daarentegen met veel genoegen afscheid. Ik was een 'moeilijke jongen', legde me niet neer bij wat ze me opdroeg. De federatie was destijds oppermachtig, beschouwde ons, atleten, als een noodzakelijk kwaad. En dus had ik nooit de ambitie om, bijvoorbeeld als trainer, nog iets te betekenen in de atletiek.

– Is er dan nog wel sport in uw leven?

Ik ben voorzitter van een zwemclub. Mijn vrouw komt uit de zwemsport, en als haar echtgenoot volg ik haar. Iemand zei ooit dat de man het hoofd is van het gezin, maar de vrouw de hals. Welnu, het hoofd draait mee met de hals. Voor een kleine club hebben we wel een ferme ploeg, goed voor meer dan twintig medailles tijdens het laatste Belgisch kampioenschap!

Sport en politiek gingen al niet samen in de oudheid. En ook nu is er altijd iets

– Alle jongetjes willen voetballer worden. Hoe kwam u in de atletiek terecht?

Opgelet, ik was een van die jongetjes! Helaas was mijn vader rijkswachter, moest bijgevolg een 'politiek neutraal eiland binnen de gemeenschap' zijn. Rijkswachters en hun gezin namen traditioneel niet actief deel aan de samenleving, ook niet in sportclubs.

Ik ging echter op school bij de salesianen, voor wie lichaamsbeweging hoort bij de opvoedingsidealen. De sportpater gaf ook Latijn, maar ik amuseerde me toch beter als we samen aan atletiek deden. Op een wedstrijd op een woensdagnamiddag – voor internen was elke reden goed om de school te verlaten – werd ik Limburgs kampioen bij het Nationaal Sportverbond van het Vrij Katholiek Onderwijs.

Ik moet een sterke tijd hebben gelopen, want 's avonds hingen de atletiekclubs bij mijn vader aan de telefoon. Hij maakte zich er van af met de melding dat ik maar eerst Belgisch kampioen moest worden. En zie, ik won met meters voorsprong! Aangezien mijn vader toen nog in de buurt stond van Mon Vanden Eynde, de enige atletiektrainer die België op de Spelen ooit aan medailles hielp, en dat die opmerkte dat „België aan dat manneke nog plezier zal hebben”, mocht ik doorgaan met atletiek.

– En toen begon u met 400 meter?

In 1972, ik was zeventien, zou ik in het Nederlandse Papendal deelnemen aan een wedstrijd, 100 of 200 meter, maar er liep iets fout met de organisatie. „Ik heb voor u betaald, gij zult lopen!”, besliste mijn trainer. Een paar mannen daar hoopten zich nog te kwalificeren voor de Spelen op de 400 meter, en ik zou in de eerste honderd meter het tempo aangeven. Ik won en zat twee tienden boven het olympische minimum, maar dat interesseerde me eigenlijk niet. Een tijd later stond Mon Vanden Eynde op mijn training: „Hoe hoog sta je bij de favorieten voor het EK op de 100 meter?” Zevende, zo bleek, en der-

© Wim Hendrix

de voor de 200. Voor de 400 meter stond ik echter eerste, met een volle tweede voorsprong, en hij overtuigde me om te trainen op die afstand. Op de eerste officiële wedstrijd brak ik het Belgische record, in september was ik Europees kampioen. En dan ben je ineens België's hoop.

– Kon u omgaan met die status?

Ik had geluk dat mijn vader bruikbare methodes had om me met beide voeten op de grond te houden, want op zo'n jonge leeftijd ga je makkelijk zweven. Al keur ik de streken van Tom Boonen niet goed, ik begrijp waarom het hem overkomt, zeker met de huidige macht van de media en de rol van

het geld. Tom heeft op jeugdige leeftijd zoveel geld, dat hij niet weet wat ermee aangevangen. Bovendien komt hij uit een brave Kempense familie en is hij erg sociaal.

– Is een deelname aan de Spelen hét hoogtepunt voor een atleet?

Enerzijds zijn de Spelen een meeting zoals een andere. Het blijft 400 meter, het blijven dezelfde tegenstanders. Maar zeker in die tijd, toen er nog geen WK atletiek werd georganiseerd, waren de Spelen een uniek momentum. Normaal piekt de ene in maart, de andere in augustus, maar daar moesten we er allemaal terzelfder tijd staan. De meest jongens die ik

toen kende namen ook slechts één keer deel.

Wij waren echter amateurs, mochten geen rotte frank aan nemen. Een olympische medaille was puur symbolisch, nu betekent ze kassa. Gevolg: de verleiding om buiten de lijntjes te kleuren is veel groter. Onder meer daarom wil ik officieel niets meer met atletiek te maken hebben. Je hebt dan een atleet onder je hoede, die net niet goed genoeg is, en je weet wie je moet aanspreken om hem dat streepje bij te geven. Maar met doping bedrieg je iedereen: jezelf, je sponsors, je publiek, je tegenstanders. Waarmee ik uiteraard niet bedoel dat Kim en Tia deugnietrij uithalen. Dat zijn natuur talenten.

– Toen de 4 x 400 meter-ploeg de olympische limiet liep, zei Cédric Van Branteghem dat het voor het eerst sinds uw tijd ook goed gaat met de 400 meter.

Deze ploeg is wezenlijk beter dan de vorige, de onze. Stonden we nu met acht op de piste, dan zouden de jongens waarmee ik destijds liep wellicht als laatste drie eindigen. Misschien zal deze ploeg het lastiger hebben in wedstrijden die hen niet op lijf zijn geschreven. Tot nog toe startten ze altijd als favoriet. Ons noemden ze de *Belgian Daltons* (naar de bekende stripfiguren, n.d.r.), omdat we eerst duwden en dan pas nadachten, en ik weet niet of deze jongens dat durven. Als je stampen krijgt, of je moet méér lopen omdat de anderen brutaler zijn, dan verlies je kostbare tijd.

– Wat denkt u van het protest tegen de schendingen van de mensenrechten in China?

Sport en politiek gingen al niet samen in de oudheid. De oorlogen legden de spelen eventjes stil, want de olympiade diende afgevoerd vóór ze elkaar weer de hersens insloegen. En ook nu is er altijd wel iets. In Montréal deed de Keniaanse delegatie bijvoorbeeld niet mee, omdat Zuid-Afrika deelnam.

Natuurlijk zag ik het in China liever anders, en natuurlijk heb ik begrip voor mensen die menen dat reageren hun plicht is. De belangen rond de Spelen zijn echter zo groot, dat je ze nooit zult kunnen tegenhouden.